

V Bruselu dne 30.9.2020
COM(2020) 625 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

o vytvoření Evropského prostoru vzdělávání do roku 2025

{SWD(2020) 212 final}

Vzdělání má zásadní význam pro životaschopnost evropské společnosti a evropského hospodářství. Cílem Evropského prostoru vzdělávání je poskytnout pedagogické obci podporu, kterou potřebuje k plnění svých stěžejních úkolů v náročné a strhující době – předsedkyně Ursula von der Leyenová

1 Úvod

Ve svých politických směrech vyjádřila předsedkyně Komise von der Leyenová odhodlání do roku 2025 uskutečnit projekt Evropského prostoru vzdělávání. Vzdělání je základem seberealizace, uplatnitelnosti na trhu práce a aktivního a odpovědného občanství. Právo na kvalitní a inkluzivní vzdělávání, odbornou přípravu a celoživotní učení je první zásadou evropského pilíře sociálních práv. Nová strategie růstu Unie je založena na udržitelnosti a poháněna ekologickou a digitální transformací. Vzdělávání je ústředním prvkem evropského způsobu života, posiluje sociálně tržní hospodářství a demokracii a také svobodu, rozmanitost, lidská práva a sociální spravedlnost.

V červenci se Evropská rada dohodla na bezprecedentním balíčku na podporu oživení, jehož cílem je čelit dopadům pandemie COVID-19 na naše ekonomiky a společnosti a podpořit výrazné oživení Evropy a transformaci a reformu našich ekonomik. V této souvislosti budou mít investice do vzdělávání, odborné přípravy a účinného využívání dovedností zásadní význam pro podporu hospodářské a sociální prosperity Evropy.

Pandemie COVID-19 má zásadní dopad na evropské systémy vzdělávání a odborné přípravy. Více než 100 milionů Evropanů, kteří působí v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, je vystaveno novým a náročným situacím, způsobům učení, výuky a komunikace. Je nezbytné zabránit tomu, aby se zdravotní krize stala strukturální překážkou učení a rozvoje dovedností a měla dopad na vyhlídky mladých lidí na získání zaměstnání a na jejich příjmy, jakož i na celospolečenskou rovnost a začlenění. Členské státy usilují o spolupráci na úrovni EU, aby vytvořily odolné a na budoucnost orientované vzdělávací systémy a tím pokládají základy Evropského prostoru vzdělávání.

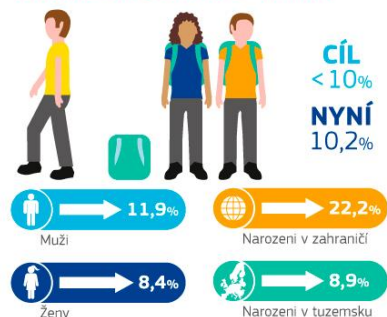
Toto sdělení představuje komplexní přístup, který má zajistit, že do roku 2025 bude vytvořen Evropský prostor vzdělávání. Evropský prostor vzdělávání souvisí s nástrojem Next Generation EU a dlouhodobým rozpočtem Evropské unie na období 2021–2027.

Při přípravě podmínek a přijímání nezbytných opatření pro oživení a odolnost jsou politiky zaměřené na občany důležitější než kdy jindy. Klíčovou úlohu hraje předškolní vzdělávání a péče, školy, odborné vzdělávání a příprava, vysokoškolské vzdělávání, výzkum, vzdělávání dospělých, jakož i neformální učení. Tyto politiky musí rozvíjet komplexní přístup ke vzdělávání a odborné přípravě a uznávat jejich vnitřní hodnotu poskytující všestranný základ, který zajistí co největší přínos pro společnost a zapojení občanů.

Evropský prostor vzdělávání je založen na desetiletích spolupráce v oblasti vzdělávání na úrovni EU. Strategický rámec evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy

(ET 2020) pomohl vybudovat důvěru a vzájemné porozumění, které podpořily první iniciativy Evropského prostoru vzdělávání¹ a vnitrostátní reformy a usnadnily reakci pedagogické obce na pandemii COVID-19.

Osoby předčasně opouštějící vzdělávací systém (18–24 let)

Zdroj: Eurostat (EU-šetření pracovních sil, 2019)

Předškolní vzdělávání (od 4 let)

Zdroj: Eurostat (údaje UNESCO/OECD/Eurostatu, 2018)

Míra zaměstnanosti čerstvých absolventů VŠ (20–34 let)

Zdroj: Eurostat (EU-šetření pracovních sil, 2019)

Dosažení terciárního vzdělání (30–34 let)

CÍL 40%
NYNÍ 40,3%

Zdroj: Eurostat (EU-šetření pracovních sil, 2019)

Slabé výsledky v/ve

Zdroj: OECD (průzkum PISA, 2018)

Účast dospělých na vzdělávání (25–64 let)

Podle dosaženého vzdělání

Zdroj: Eurostat (EU-šetření pracovních sil, 2019)
Ilustrace: © Evropská komise

Úspěchy evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy

Spolupráce již přinesla významné výsledky v posílení postavení učitelů, zlepšení všeobecného vzdělávání, přizpůsobení se digitální transformaci nebo stanovení nových zásad pro zlepšení odborného vzdělávání a přípravy. Rámec ET 2020 navíc stanovil společné cíle EU („referenční hodnoty“) a poskytl širokou škálu nástrojů vzájemného učení a politické podpory, které povzbudily členské státy, aby se zaměřily na nejnaléhavější priority. Jak je uvedeno výše, v roce 2020 bylo dosaženo těchto výsledků:

¹ Rozpracováno v pracovním dokumentu útvarů Komise.

- Téměř 95 % dětí od 4 let věku se účastní předškolního vzdělávání. Tato nesmírně důležitá fáze vzdělávání se nyní může plně zaměřit na standardy kvality, zejména u dětí ze znevýhodněného prostředí.
- Terciárního vzdělání dosáhlo během posledního desetiletí mnohem více mladých lidí, čímž se podařilo dokonce překročit 40% cíl, který EU stanovila v roce 2009. S vyšší úrovní dosaženého vzdělání souvisí větší příležitosti nalézt a udržet si práci, vyšší příjmy a větší zapojení do demokratického života.
- Podíl mladých lidí, kteří nedokončili středoškolské vzdělání a kteří se již neúčastní odborné přípravy, klesl ze 14 % v roce 2009 na 10,2 % v roce 2019, a tudíž prakticky splnil cíl EU stanovený na 10 %. Tento úspěch pomáhá bojovat proti tomu, aby mladí dospělí kvůli nízkým kvalifikačním uvízli v nezaměstnanosti nebo v povoláních vyžadujících jen nízkou úroveň dovedností.
- EU se nepodařilo snížit do roku 2020 podíl patnáctiletých, kteří dosahují slabých výsledků ve čtení, matematice a přírodních vědách, na méně než 15 %. EU jako celek zaostává ve všech třech oborech: více než pětina patnáctiletých nedokáže vypracovat jednoduchá zadání z těchto předmětů a jejich výsledky úzce souvisí se sociálně-ekonomickým postavením.
- Míra zaměstnanosti čerstvých absolventů se v roce 2019 zvýšila na 80,9 %, což se blíží 82% cíli EU a dále svědčí o trvalém zlepšování po rekordně nízké úrovni 74,3 % zaznamenané v roce 2013.
- Účast dospělých na vzdělávání, která je částečně ztížena dopady finanční krize, nedosáhla cíle 15 %. V roce 2019 však vzrostla na 10,8 %, přičemž mezi členskými státy existují velké rozdíly.

Nová strategická agenda pro EU na období 2019–2024 přijatá Evropskou radou dne 20. června 2019 zdůrazňuje, že členské státy „*musí zvýšit investice do dovedností a vzdělávání lidí*“. Během vůbec první společné politické rozpravy dne 8. listopadu 2019 se ministři školství a ministři financí shodli na tom, že investice do vzdělávání, dovedností a kompetencí jsou ve všech členských státech nezbytné a měly by být pro EU strategickou prioritou.² Pro některé členské státy je bezprostřední výzvou zajištění odpovídající úrovně investic do vzdělávání a odborné přípravy. Pro jiné je hlavním problémem vynakládat prostředky efektivně a účelně.

Program Erasmus+ přispěl k zintenzivnění úspěšných postupů a k posílení spolupráce při vnitrostátních reformách a k finanční podpoře provádění opatření na úrovni EU, jako je například podpora závazku EU prosazovat občanství, základní svobody, toleranci a nediskriminaci prostřednictvím vzdělávání. Evropské strukturální a investiční fondy poskytly finanční prostředky na provádění systémových vnitrostátních reforem. Program na podporu strukturálních reforem zajistil technickou podporu členských států při reformách systémů vzdělávání a odborné přípravy.

²Usnesení Rady o dalším rozvoji Evropského prostoru vzdělávání vyzývá členské státy a Komisi, aby „podporovaly spolupráci a sdílení informací prokazujících přínosnost investic do vzdělávání a odborné přípravy, neboť lepší poznatky, údaje a analýzy týkající se přínosů efektivních veřejných investic do vzdělávání a odborné přípravy mohou členským státům pomoci vytvořit inkluzivnější, účinnější a reakceschopnější systémy vzdělávání a odborné přípravy, avšak současně aby zabránily další administrativní zátěži pro členské státy“.

Význam těchto činností byl uznán na nejvyšší politické úrovni, což zvýšilo evropské ambice v oblasti vzdělávání. V Římském prohlášení z března 2017 se vedoucí představitelé EU zavázali, že budou usilovat o „Unii, kde mladí lidé dostávají nejlepší vzdělání a odbornou přípravu a mohou studovat a nalézat uplatnění po celém kontinentu“.³ Evropský pilíř sociálních práv, který vedoucí představitelé EU společně vyhlásili na sociálním summitu v Göteborgu v roce 2017, stanoví jako svou první zásadu kvalitní a inkluzivní vzdělávání, odbornou přípravu a celoživotní učení.⁴ Evropská rada ve svých závěrech ze dne 14. prosince 2017⁵ zdůraznila, že „vzdělávání a kultura jsou klíčové pro budování inkluzivních a soudržných společností a pro udržení naší konkurenceschopnosti“, a v souladu s vizí Komise pro Evropský prostor vzdělávání⁶ určila řadu prioritních oblastí činnosti. Komise tento mandát v počátečních iniciativách Evropského prostoru vzdělávání rozšířila do řady oblastí.⁷

Úsilí o vytvoření Evropského prostoru vzdělávání bude probíhat v součinnosti s Evropskou agendou dovedností⁸, obnovenou politikou odborného vzdělávání a přípravy⁹ a Evropským výzkumným prostorem s cílem využít získaných poznatků a vytvořit základ oživení a prosperity Evropy díky společným zásadám začleňování, mobility a inovací. Tyto iniciativy spolu s novou strategií EU pro rovnost žen a mužů na období 2020–2025¹⁰ pomohou podpořit hladký přechod od základního k akademickému vzdělávání, odbornému vzdělávání a přípravě a do praxe a celoživotní učení se díky nim stane skutečností. Budou rovněž podporovat kulturu rovného postavení žen a mužů na pracovišti a napomáhat boji proti rasismu a všem formám diskriminace, včetně diskriminace vycházející z genderových stereotypů.

Na základě těchto úspěchů a v souladu s usnesením Rady o dalším rozvoji Evropského prostoru vzdělávání z listopadu 2019¹¹ toto sdělení stanoví vizi pro dosažení Evropského prostoru vzdělávání do roku 2025 a představuje konkrétní kroky k dosažení uvedeného cíle.

³ Římské prohlášení, 2017 <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/03/25/rome-declaration/pdf>

⁴ https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights_en

⁵ <https://www.consilium.europa.eu/media/32204/14-final-conclusions-rev1-en.pdf>

⁶ COM(2017) 673 final.

⁷ Rozvoj evropských univerzit; usnadnění studia v zahraničí mladým lidem prostřednictvím nových služeb vyvinutých v rámci Evropské studentské karty; zajištění, aby kvalifikace a vzdělávání v zahraničí byly automaticky a vzájemně uznávány ve všech členských státech; zlepšení výuky a studia jazyků; přijetí společných hodnot; posílení kvalitního předškolního vzdělávání a péče; stanovení nového strategického rámce pro mládež; sledování zaměstnatelnosti a dalšího vzdělávání absolventů; podpora získávání klíčových kompetencí; a posílení digitálního vzdělávání prostřednictvím akčního plánu digitálního vzdělávání.

⁸ Sdělení Komise „Evropská agenda dovedností pro udržitelnou konkurenceschopnost, sociální spravedlnost a odolnost“, COM(2020)274 final, <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223>

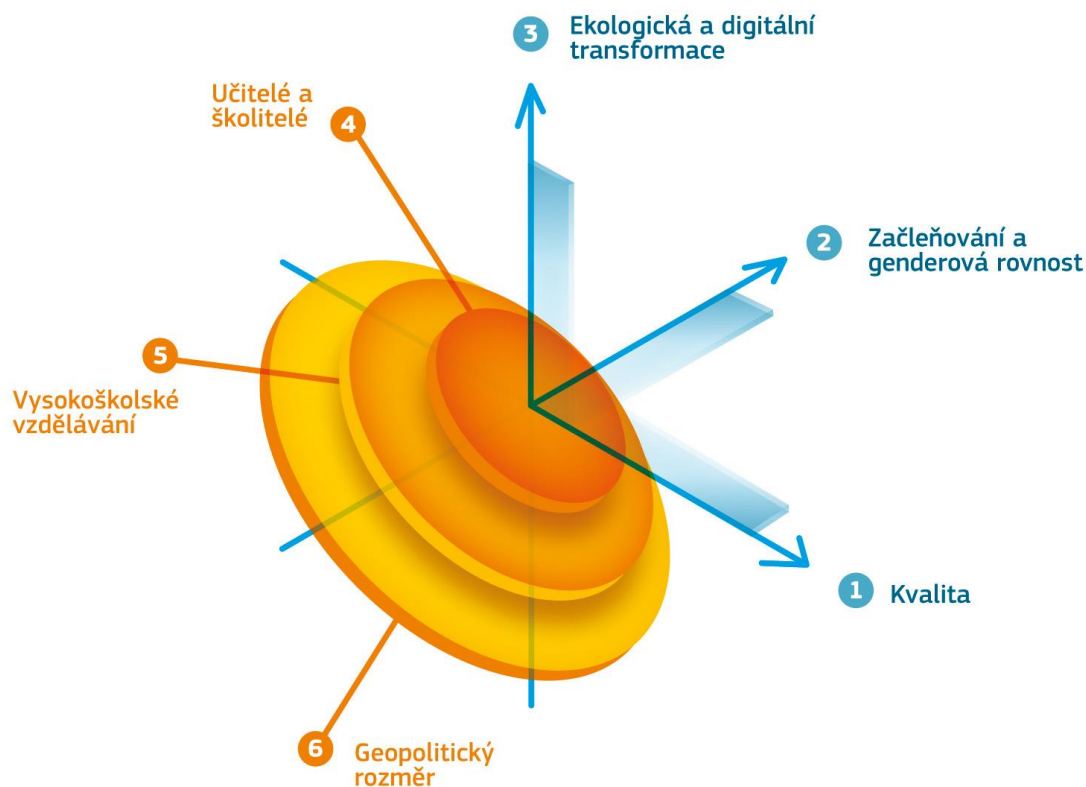
⁹ Návrh doporučení Rady o odborném vzdělávání a přípravě pro udržitelnou konkurenceschopnost, sociální spravedlnost a odolnost, COM(2020)275 final.

¹⁰ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/qanda_20_357

¹¹ Usnesení Rady o dalším rozvoji Evropského prostoru vzdělávání za účelem podpory systémů vzdělávání a odborné přípravy zaměřených na budoucnost, Úř. věst. C 389, 18.11.2019, s. 1, <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13298-2019-INIT/cs/pdf>

2 AMBICIÓZNÍ EVROPSKÝ PROSTOR VZDĚLÁVÁNÍ

Komise navrhuje posílit probíhající úsilí a dále rozvíjet **Evropský prostor vzdělávání v šesti rozměrech**.

2.1 Kvalita:

Kvalitní vzdělávání poskytuje mladým lidem znalosti, dovednosti a postoje nezbytné k tomu, aby se jim dařilo v životě a mohli se vyrovnat s nejrůznějšími výzvami, kterým budou čelit. Na úrovni EU je součástí vize kvality vzdělávání:

- Osvojení základních dovedností, včetně digitálních, což je předpokladem pro to, aby se lidem dařilo v životě, aby našli zajímavé pracovní uplatnění a aby se stali angažovanými občany.¹² V roce 2018 v EU činil průměrný podíl studentů se slabými výsledky – podíl žáků, kteří nedokážou vypracovat jednoduchá zadání podle průzkumu PISA prováděného OECD – 22,5 % ve čtení, 22,9 % v matematice a 22,3 % v přírodních vědách. V období 2009–2018 se výsledky v oblasti přírodních věd a čtení na úrovni EU zhoršily a v matematice zůstaly stejné. V roce 2019 uváděla pětina

¹² Pro více informací o zásadním významu základních dovedností viz doporučení Rady ze dne 22. května 2018 o klíčových kompetencích pro celoživotní učení, Úř. věst. C 189, 4.6.2018, s. 1.

mladých lidí v Evropě, že nemají základní digitální dovednosti.¹³ Některým zemím EU se však v průběhu času podařilo své výsledky zlepšit, zavést strukturální reformy vzdělávání, zvýšit autonomii škol, řešit od raného věku nerovnost a investovat do učitelů. Neosvojení si těchto základních dovedností, které jsou pro další vzdělávání nezbytné, vede k nedostatečné kvalifikaci, což má zásadní dopad po další život lidí a vyžaduje nápravná opatření ve vzdělávání dospělých.¹⁴

- Osvojení průřezových dovedností, jako je kritické myšlení, podnikavost, tvořivost a občanská angažovanost pomocí mezioborových přístupů zaměřených na účastníky vzdělávání a orientovaných na výzvy.
- Podpora kombinace svobodné mobility účastníků vzdělávání a učitelů a svobodného sdružování institucí v Evropě i mimo ni. Mobilita ve vzdělávání a přeshraniční spolupráce jsou silnými hnacími silami pro zvyšování kvality institucí vzdělávání a odborné přípravy. Mnoho pedagogů a účastníků vzdělávání se však při uskutečňování nadnárodní mobility stále potýká s celou řadou překážek. Nemusí mít dostatečné informace a pokyny týkající se mobility ve vzdělávání, nemají dostatečně osvojené cizí jazyky nebo mohou čelit problémům s přístupností. Mohou se vyskytnout finanční překážky, nedostatečná přenositelnost systémů podpory účastníků vzdělávání, nedostatečné uznávání studijních výsledků a kvalifikací získaných během mobility, obtíže při kombinování mobility s požadavky učebních osnov, odrazování účastníků vzdělávání a pedagogů od uplatňování této svobody pohybu. Budoucí mobilita ve vzdělávání bude muset být rovněž udržitelnější z hlediska životního prostředí a připravená na digitální výzvy a příležitosti.
- Podpora studia jazyků a mnohojazyčnosti. Schopnost mluvit dalšími jazyky je podmínkou pro studium a práci v zahraničí a pro plnohodnotné objevování kulturní rozmanitosti Evropy. Umožňuje účastníkům vzdělávání a učitelům těžit z autentického evropského vzdělávacího prostoru a ocenit a využít vlastní jazykové zázemí účastníků vzdělávání.
- Podpora učitelů při zvládání jazykové a kulturní rozmanitosti ve škole je klíčovou součástí podpory kvalitního vzdělávání, zejména při odstraňování přetrvávajících nedostatků ve schopnosti porozumět psanému textu. Tento přístup rovněž podporuje zlepšování výsledků vzdělávání žáků a mladých lidí z přistěhovaleckého prostředí.
- Začlenění evropské perspektivy do vzdělávání poskytne účastníkům vzdělávání přehled o tom, co Evropa jako celek, a zejména Unie znamená v jejich každodenním životě. Tato evropská perspektiva doplňuje vnitrostátní a regionální perspektivy, měla by být řešena dynamicky a pluralitně a měla by podporovat rozvoj kritického myšlení.
- Udržování institucí poskytujících vzdělávání a odbornou přípravu jako bezpečného prostředí bez násilí, šikany, nenávistných projevů, dezinformací a všech forem diskriminace.

2.2 Začleňování a genderová rovnost:

¹³ [Index digitální ekonomiky a společnosti za rok 2019](#)

¹⁴ Hanushek, E.A. and Woessmann, L., *The Economic Benefits of Improving Educational Achievement in the European Union: An Update and Extension*, European Expert Network on Economics of Education (EENEE), Analytical Report č. 39, 2019.

Vzdělávání nesnižuje nerovnosti spojené se sociálně-ekonomickým statusem, a to navzdory tomu, že nejefektivnějšími vzdělávacími systémy jsou takové systémy, které rovnost podporují.¹⁵ Zkušenosti jednotlivců ve vzdělávání v celé Evropě odpovídají sociálním vzorcům. Studenti ze znevýhodněných prostředí jsou ve skupině se slabými výsledky zastoupeni nadměrně. Nedostatečné výsledky ve čtení a předčasný odchod ze vzdělávání jsou v průměru vyšší u chlapců než u dívek.¹⁶ Zaostávají venkovské oblasti a ve škole si vedou hůře studenti z přistěhovaleckého prostředí¹⁷. Pandemie COVID-19 ještě více zdůraznila význam začlenění a spravedlnosti ve vzdělávání a prokázala význam zeměpisného umístění studentů a rodin. Aby se podařilo zvrátit současný trend, v Evropském prostoru vzdělávání by mělo dojít k následujícímu:

- Dosažené vzdělání a studijní výsledky by měly být odděleny od sociálního, ekonomického a kulturního postavení, aby se zajistilo, že systémy vzdělávání a odborné přípravy posílí schopnosti každého jednotlivce a umožní vzestupnou sociální mobilitu. V tomto ohledu hrají zásadní úlohu předškolní vzdělávání a péče.¹⁸ Je rovněž důležité inkluzivním způsobem reagovat na vzdělávací potřeby žáků s vysokým vzdělávacím potenciálem.
- Vzdělávací systémy na všech úrovních by měly být v souladu s Úmluvou OSN o právech osob se zdravotním postižením.
- Systémy odborného vzdělávání a přípravy, které mohou mladým lidem pomoci zvládnout jejich vstup na měnící se trh práce a zajistit, aby se dospělí účastníci programů přizpůsobených souběžné ekologické a digitální transformaci, by měly být v souladu s návrhem Komise na doporučení Rady o odborném vzdělávání a přípravě agilnější a odolnější a měly by obstát vůči budoucím změnám.
- Solidní a inkluzivní strategie celoživotního učení by měly umožnit těm, kdo předčasně opustili vzdělávání, a těm, kteří jej potřebují, získat přístup k vysokoškolskému vzdělávání a programům odborného vzdělávání a přípravy, aby si osvojili nebo osvěžili dovednosti, které vyžadují pracovní místa budoucnosti, a to i ve vyšším věku.
- Měla by být posílena přeshraniční spolupráce v oblasti práce s mládeží, jakož i v oblasti sportu a kultury, s cílem podporovat neformální učení, včetně vazby na formální vzdělávání.

Ženy mají v EU v průměru vyšší úroveň dosaženého vzdělání než muži a v menší míře předčasně ukončují školní docházku a odbornou přípravu. Mezi ženami a muži však

¹⁵ Pouze 9,5 % žáků, kteří pocházejí z horní čtvrtiny sociálně-ekonomického indexu, má na úrovni EU-27 slabé výsledky. Má je však až 36,4 % žáků pocházejících z nejnižší čtvrtiny sociálně-ekonomického rozsahu (PISA 2018, společná zpráva o zaměstnanosti za rok 2019).

¹⁶ Analýza souvislosti výsledků učení a postavení mladých mužů a žen, kteří nejsou zaměstnáni ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy (NEET), viz OECD (2015). The ABC of Gender Equality on education: Aptitude, Behaviour. Paříž, PISA, OECD Publishing, Paříž, k dispozici na adrese: <https://doi.org/10.1787/9789264229945-en>, strana 32: „Například dosažené vzdělání, úroveň gramotnosti a studijní obor společně určují pravděpodobnost, že lidé ve věku 16–29 let nebudou zaměstnáni ani nebudou studovat nebo se účastnit odborné přípravy.“ OECD (2015) The ABC of Gender Equality on education: Aptitude, Behaviour. Paříž, PISA, OECD Publishing, Paříž, k dispozici na adrese: <https://doi.org/10.1787/9789264229945-en>

¹⁷ Pojem „osoby z přistěhovaleckého prostředí“ zahrnuje jak přistěhovalce, tak jejich děti narozené v tuzemsku (tzv. „druhá generace“). Program OECD PISA do definice žáků z přistěhovaleckého prostředí zahrnuje všechny studenty narozené v zahraničí (jak v EU, tak mimo ni), jakož i studenty narozené v tuzemsku rodičům narozeným v zahraničí.

¹⁸ Podrobně popsáno v pracovním dokumentu útvarů Komise.

přetrvávají rozdíly ve studiu některých vědních oborů, přičemž často jde o obory, které vedou k lépe placeným pracovním místům. Přestože ve vzdělávacích průzkumech ženy dosahují lepších výsledků v digitální gramotnosti¹⁹, v roce 2018 představovaly 26 % studujících strojírenství, výroby a stavebnictví a pouze 18 % studujících IKT.²⁰ Ženy jsou navíc ve vysokoškolském vzdělávání stále nedostatečně zastoupeny na pozicích s rozhodovací pravomocí. V Evropském prostoru vzdělávání by u systémů vzdělávání a odborné přípravy mělo být zváženo:

- Rozvíjení větší citlivosti vůči rovnosti žen a mužů²¹ ve vzdělávacích procesech a institucích. Chlapci a dívky mají rovný přístup ke vzdělání, avšak novou oblastí, kde je třeba prosazovat genderovou rovnost ve vzdělávání, je rovnoprávné uznávání všech chlapců a dívek a odpovídající podmínky, aby se mohli na základních a středních školách i na vysokých školách stát seberealizovanými dospělými. Především dívky a mladé ženy jsou vystaveny sexistickému chování a sexuálnímu obtěžování a znesnadňuje jim vzdělávání. Vzdělávací prostředí představuje jedinečnou příležitost poskytnout chlapcům a dívkám základy pro to, aby se stali dospělými, kteří plně respektují svou vlastní identitu i identitu svých vrstevníků.
- Odmítání a odstraňování genderových stereotypů, zejména stereotypů, které omezují volbu studijních oborů chlapců a dívek, a také stereotypů, které mohou být předávány ve způsobech vzdělávání a odborné přípravy a učebních materiálech. Povolání, v nichž tradičně převládají muži nebo ženy, mají být nadále otevřena osobám nedostatečně zastoupeného pohlaví.
- Usilování o vyvážené zastoupení žen a mužů ve vedoucích pozicích, a to i ve vysokoškolských institucích.

2.3 Ekologická a digitální transformace:

Klíčem k budoucí odolnosti a prosperitě Evropy jsou politiky v oblasti vzdělávání a odborné přípravy a investice zaměřené na inkluzivní ekologickou a digitální transformaci. Podle letní prognózy Komise by mělo hospodářství EU v roce 2020 poklesnout o 8,3 % a v roce 2021 vzrůst přibližně o 5,8 %. Míra nezaměstnanosti v EU by se měla zvýšit z 6,7 % v roce 2019 na 9 % v roce 2020 a poté opět klesnout na 8 % v roce 2021.²² Pro mladé lidi, kteří v této době teprve vstupují na trh práce, bude těžší najít si první zaměstnání. Pomoci omezit úbytek pracovních míst by mohla práce na zkrácený úvazek, mzdové dotace a podpora podniků, avšak epidemie COVID-19 bude mít na trh práce výrazně nepříznivý dopad. Digitální gramotnost je nutností, tím spíše ve světě po pandemii COVID-19. Prakticky všechno další

¹⁹ Týká se to skóre počítačové a informační gramotnosti v rámci průzkumu Mezinárodní studie počítačové a informační gramotnosti z roku 2018 (ICILS). Více informací je k dispozici na adrese: <https://www.iea.nl/studies/iea/icils/2018>

²⁰ Údaje pro ISCED 5–8, zdroj [educ uoe enra03](#)

²¹ Podle Evropského institutu pro rovnost žen a mužů jsou politiky a programy zohledňující genderovou rovnost takové politiky a programy, které zohledňují specifika týkající se života žen i mužů, přičemž usilují o odstranění nerovnosti a podporu rovnosti žen a mužů, včetně rovnoměrného rozdělení zdrojů, a řeší tak a zohledňují genderový rozměr.

²² GŘ ECFIN (2020), Letní hospodářská prognóza Evropské komise 2020: hluboká a nerovnoměrná recese, nejisté oživení.

vzdělávání a pracovní místa ve všech odvětvích budou vyžadovat určitou formu digitálních dovedností, přesto v průměru dva z pěti Evropanů ve věku 16–74 let tyto dovednosti nemají.²³

Přechod na environmentálně udržitelné, oběhové a klimaticky neutrální hospodářství má významný vliv na zaměstnanost a sociální dopady.²⁴ Občané očekávají, že ochrana životního prostředí bude pro jejich vlády prioritou při plánování opatření na podporu oživení, která mají překonat hospodářské a sociální důsledky krize COVID-19, tak aby podpořila přechod k zelenějšímu a digitálnějšímu světu.²⁵ Pouze se správnými dovednostmi a vzděláním může Evropa dosáhnout trvalého hospodářského oživení zaměřeného na ekologickou a digitální transformaci a současně prokázat vedoucí postavení v celosvětovém měřítku a jít příkladem, posílit své postavení v celosvětové konkurenci a zůstat věrna svému závazku provést spravedlivou transformaci. Pro splnění transformačního cíle:

- Je třeba umožnit zásadní změnu v chování a dovednostech lidí, počínaje vzdělávacími systémy a institucemi jako jejichmi katalyzátory. Opatření by měla být zaměřena na změnu chování, posílení dovedností pro zelenou ekonomiku, podporu nové udržitelné infrastruktury v oblasti vzdělávání a odborné přípravy a rekonstrukci stávajících budov („renovační vlna“), čímž bude pro tuto změnu vytvořeno příznivé prostředí.²⁶
- Ekologická transformace navíc vyžaduje investice do vzdělávání a odborné přípravy, aby se zvýšil počet odborníků, kteří pracují na klimaticky neutrální ekonomice, která účinně využívá zdroje.
- Účinně podporovat přechod k udržitelnosti začleněním hledisek environmentální udržitelnosti do přírodních a humanitních věd a podporou posunů v dovednostech, metodách, procesech a kulturách.
- Vzdělávání a odborná příprava na všech úrovních by měly lidi vybavit digitálními dovednostmi, ale také dalšími kompetencemi, jako je podnikavost a schopnost učit se, které jsou nezbytné pro orientaci na trhu práce proměněném technologickou změnou.

2.4 Učitelé a školitelé:

Těžištěm vzdělávání jsou učitelé, školitelé a pedagogičtí pracovníci. Hrají nejdůležitější úlohu při zajištění, aby se vzdělávání stalo pro všechny jeho účastníky přínosnou zkušeností. Miliony učitelů v celé Evropě se musely rychle přizpůsobit uzavření škol z důvodu pandemie COVID-19. Zůstali v první linii, když zajišťovali, aby vyučování mohlo pokračovat a inovovali distanční vzdělávání pro své studenty v izolaci. Bez učitelů a školitelů nejsou možné inovace, začleňování a žádná transformace vzdělávání účastníků vzdělávání. Víze pro pracovníky ve vzdělávání v rámci Evropského prostoru vzdělávání představuje vysoce kvalifikované a motivované pedagogy využívající celou škálu příležitostí, které je podpoří

²³ Index digitální ekonomiky a společnosti (DESI): <https://digital-agenda-data.eu/charts/analyse-one-indicator-and-compare-countries>

²⁴ Diskusní dokument Komise „Směrování k udržitelné Evropě do roku 2030“.

²⁵ Podle průzkumu IPSOS provedeného v květnu 2020 v 16 velkých zemích po celém světě tři ze čtyř osob očekávají, že pro jejich vládu bude ochrana životního prostředí prioritou při plánování oživení po koronavirové pandemii.

²⁶ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Zelená dohoda pro Evropu, COM(2019) 640 final.

a umožní jim profesní rozvoj během jejich rozmanité kariéry. V rámci Evropského prostoru vzdělávání by mělo učení a poskytování odborné přípravy patřit mezi oceňovaná povolání:

- Jsou potřeba vysoce kompetentní, nadšení a angažovaní pracovníci. Prvním krokem je vyřešit nedostatek učitelů. Většina zemí EU se potýká s nedostatkem učitelů, ať už obecně, nebo v konkrétních tematických oblastech, jako je STEM nebo vyučování žáků se zvláštními potřebami. Vzhledem k tomu, že přibližně jedna třetina pedagogické populace v příštím desetiletí odejde do důchodu, je třeba se především zaměřit na její udržení a obnovu.
- Je třeba zvýšit hodnotu učitelského povolání jako takového, a to jak ze sociálního hlediska, tak i, v některých členských státech, z finančního. Pouze každý pátý učitel nižší střední školy považuje své povolání za cenné pro společnost a přibližně polovina z nich uvádí jako stresový faktor v tomto povolání vysokou administrativní zátěž.²⁷
- Učitelé a školitelé potřebují k profesnímu rozvoji další příležitosti. Mezinárodní průzkum OECD pro výuku a učení (TALIS) ukázal, že značný počet učitelů uvádí, že potřebují rozvíjet své kompetence, aby mohli vyučovat studenty se zvláštními potřebami, využívat digitální technologie a učit ve vícejazyčných a multikulturních třídách.²⁸
- Mezinárodní mobilita studentů, učitelů a školitelů učitelů by se měla stát součástí vzdělávání učitelů, aby se rozšířil přístup k rozmanitým přístupům ke kvalitní výuce a vyhovělo se potřebám žáků.

2.5 Vysokoškolské vzdělávání:

Mobilita studentů a zaměstnanců postupně otevírá vysokoškolské vzdělávání a posiluje základy pro strukturovanou spolupráci. V internacionalizaci a mobilitě hrál hlavní úlohu Boloňský proces. Přidaná hodnota mobility je jasná: z podkladů vyplývá, že studium v zahraničí významně zlepšuje profesní vyhlídky. 80 % absolventů programu Erasmus+ má zaměstnání za méně než tři měsíce po ukončení studia. Programu Erasmus+ se však může účastnit pouze 5 % studentů. Jedním z nejčastějších důvodů, proč studenti nestudují v zahraničí, jsou i nadále finanční problémy, po nichž těsně následují obavy o uznání vzdělání. Více než 280 vysokoškolských institucí v celé EU v rámci 41 pilotních projektů iniciativy „Evropské univerzity“ experimentuje a testuje nové modely hlubší a ambicióznější spolupráce.²⁹

Odvětví vysokoškolského vzdělávání prokázalo během pandemie COVID-19 svou odolnost a schopnost zvládat změny. Krize však rovněž prohloubila výzvy týkající se digitalizace,

²⁷ <https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/document-library-docs/volume-1-2019-education-and-training-monitor.pdf>

²⁸ https://read.oecd-ilibrary.org/education/talis-2018-results-volume-i_1d0bc92a-en#page1

²⁹ Iniciativu „Evropské univerzity“ tvoří nadnárodní aliance vysokoškolských institucí, které rozvíjejí dlouhodobou strukturální a udržitelnou spolupráci. Mobilizují multidisciplinární týmy studentů a akademických pracovníků přístupem založeným na výzvách, v úzké spolupráci s výzkumem, podniky a občanskou společností. Evropské univerzity spojují své online a fyzické zdroje, kurzy, odborné znalosti, data a infrastrukturu, aby využily svých silných stránek a posílily postavení příštích generací při společném řešení současných výzev, kterým Evropa a svět čelí. Podporují všechny formy mobility (fyzické, online, kombinované), jakož i mnohojazyčnost prostřednictvím inkluzivních evropských meziuniverzitních kampusů.

inovativních pedagogických postupů, začleňování a dobrých životních podmínek, podpory studentů, výzkumných pracovníků a zaměstnanců, mobility a financování. Cílem evropských systémů vysokoškolského vzdělávání by měly být:

- Užší a hlubší spolupráce mezi vysokoškolskými institucemi, která by mohla vést k vytvoření více společných učebních osnov a společných kurzů a umožnila by účastníkům vzdělávání snadněji se pohybovat mezi vzdělávacími systémy v různých zemích, čímž by se vytvořil celoevropský fond talentů, zahrnující nejmodernějších vědecké obory a technologie, jako je umělá inteligence, kybernetická bezpečnost a vysoce výkonná výpočetní technika.
- Přeshraniční politický rámec pro bezproblémovou nadnárodní spolupráci, která umožní aliancím vysokoškolských institucí využít jejich silných stránek a spojit své online a fyzické zdroje, kurzy, odborné znalosti, údaje a infrastrukturu napříč obory.
- Vysokoškolské instituce jako ústřední aktéři tzv. „knowledge square“: vzdělávání, výzkum, inovace a služby pro společnost hrají klíčovou úlohu při oživení po pandemii COVID-19 a udržitelném rozvoji v Evropě a zároveň pomáhají vzdělávání, výzkumu a trhu práce těžit z talentů.
- Automatické uznávání kvalifikací a doby studia v zahraničí pro účely dalšího studia, zajištění kvality společných nadnárodních činností a uznávání a přenositelnost krátkých kurzů vedoucích k mikrokreditům. To by členským státům umožnilo prohloubit a urychlit spolupráci v porovnání s tím, co jsou nyní schopny učinit v rámci boloňského procesu. Evropský prostor vzdělávání může být hnací silou boloňského procesu a inspirovat a podporovat další členské země Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání, aby podobný směr využily.
- Větší důraz na specializované vzdělávací programy v oblasti pokročilých digitálních dovedností, například v nejmodernějších technologiích, jako je umělá inteligence, kybernetická bezpečnost a vysoce výkonná výpočetní technika, neboť v těchto oblastech je naléhavý nedostatek odborníků.

2.6 Geopolitický rozměr:

Spolupráce v oblasti vzdělávání se postupně stala důležitým nástrojem provádění vnějších politik EU jako nezpochybnitelný nástroj měkké síly. Výměnné programy Unie pomáhají lidem propojit se po celém světě a oslovují velký počet zúčastněných stran, včetně občanské společnosti. Pomáhají představovat pozitivní obraz Evropy ve světě a šířit její poselství a základní hodnoty. Přispívají k utváření vztahů EU s ostatními zeměmi a regiony. Vysoce kvalitní mezinárodní spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy má rovněž zásadní význam pro řešení stávajících a vznikajících globálních výzev. Má zásadní význam pro dosažení geopolitických priorit Unie a cílů udržitelného rozvoje do roku 2030.

Změna světového uspořádání (např. vzestup Číny, ústup USA od multilaterálního uspořádání) vyžaduje posílení evropské mezinárodní spolupráce, včetně spolupráce v oblasti vzdělávání. Bude nezbytné prosazovat evropské zájmy a hodnoty. V mezinárodním rozměru Evropského prostoru vzdělávání budou hlavními součástmi uzavírání ambiciózních partnerství s partnerskými zeměmi po celém světě reciprocita, rovné podmínky, jakož i etické normy a normy integrity.

Nejen ve vysokoškolském vzdělávání, ale také na základních a středních školách je stále výraznější internacionalizace. Někteří evropští studenti rovněž tráví část svého vzdělání nebo celé vzdělání mimo EU. Obrovský nevyužitý potenciál však nadále představují jiná odvětví vzdělávání, zejména v oblasti odborného vzdělávání a přípravy a v oblasti mládeže. Terciárnímu vzdělávání by měla být věnována zvláštní pozornost vzhledem k jeho významu při formování myšlení příští generace vedoucích představitelů a podnikatelů v partnerských zemích po celém světě. Každý rok přichází do EU několik stovek tisíc studentů ze třetích zemí, kteří studují na vysokých školách. Právo Unie³⁰ zajišťuje pro mezinárodní studenty, kteří přicházejí do EU, transparentní a soudržný právní rámec. Spolupráce mezi vzdělávacími institucemi v rámci Unie i mimo ni pomáhá přilákat nejlepší talenty na celém světě a podporovat vzájemné učení a společné mezinárodní výzkumné a inovační projekty.

V Africe, zemích západního Balkánu a zejména v zemích evropského sousedství se probíhající proces reformy systémů vzdělávání, odborné přípravy a výzkumu zaměřuje na podporu zaměstnanosti mladých lidí, podnikání, zelených a digitálních dovedností a měl by posilovat prosperitu, stabilitu a bezpečnost. Nedílnou součástí vize, jíž má být dosaženo do roku 2025, je rozšíření přidružení zemí mimo EU k Evropskému prostoru vzdělávání, zejména zemí západního Balkánu.

V posledních dvou desetiletích program Erasmus+ vytvořil a upevnil vazby mezi Evropským prostorem vzdělávání a zbytkem světa. Na evropských univerzitách každoročně probíhá výměna 50 000 studentů a zaměstnanců s univerzitami v jiných částech světa.³¹ Mezinárodní partnerství usnadnila rozvoj inovativních vzdělávacích programů a společných diplomů a podpořila společné výzkumné a inovační projekty. Přispělo to k tomu, že se Evropa stala atraktivní destinací, a podpořilo to inovace a tvorbu pracovních míst. Podobně mají opatření na budování kapacit zásadní význam pro internacionalizaci systémů vysokoškolského vzdělávání v partnerských zemích a tím podporují sociálně-ekonomické reformy a upevňování demokracie.

3 PROSTŘEDKY A MILNÍKY

Komise doplní iniciativy probíhající od roku 2018 a navrhne řadu nových iniciativ, jejichž cílem bude společně s členskými státy a zúčastněnými stranami vytvořit do roku 2025 ambiciózní Evropský prostor vzdělávání, a to v šesti rozměrech uvedených v předchozím oddíle.³²

³⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801 ze dne 11. května 2016 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair.

³¹ Dnešních 130 programů společného magisterského studia Erasmus Mundus každý rok poskytuje více než 2 500 stipendií financovaných Unií studentům z celého světa, kteří studují integrovaný magisterský program na dvou nebo více evropských univerzitách. Partnerství pro budování kapacit vysokoškolského vzdělávání rozvíjí na institucionální úrovni novou výuku, posilují dovednosti a zlepšují správu vysokoškolského vzdělávání v zemích sousedících s EU a v rozvojových nebo rozvíjejících se ekonomikách v dalších oblastech. Každý rok je vybráno 150 projektů, které podporují vysokoškolské vzdělávání jako hybnou sílu širšího společenského a hospodářského rozvoje a účinně doplňují politiku EU v oblasti rozvoje a spolupráce.

³² Financování některých iniciativ může být podmíněno přijetím základních aktů příslušných programů a bude prováděno v souladu s jejich pravidly.

3.1 Zvyšování kvality vzdělávání:

Zvýšení kvality vzdělávání vyžaduje koordinované úsilí přizpůsobené problematice jednotlivých systémů. Cíle na úrovni EU směřují opatření členských států a jejich vzdělávacích ekosystémů tak, aby se zaměřovaly na úroveň dovedností a zvýšily míru účasti a dosažené výsledky. Cílem výměny zkušeností a vzájemné podpory na úrovni EU je poskytnout poznatky pro tvorbu politik členských států. Zejména:

- Komise bude podporovat členské státy při **určování účinných politických reforem**, které podpoří lepší osvojení **základních dovedností**. To se bude týkat zejména vzdělávacích programů a hodnocení, jakož i schopnosti institucí a zaměstnanců být inovativní a rozvíjet své vzdělávací přístupy a prostředí. Komise bude rovněž podporovat **spolupráci mezi evropskými organizacemi zúčastněných stran, sdruženími učitelů a poskytovateli vzdělávání učitelů** s cílem spolupracovat a poskytovat vstupy pro politická doporučení týkající se **inovativních a víceoborových přístupů k výuce a učení v oblasti základních dovedností**. Vnitrostátní opatření mohou čerpat z dalších zdrojů, jako jsou evropské strukturální a investiční fondy nebo zdroje dostupné v rámci facility na podporu oživení a odolnosti.
- Komise plánuje doplnit rozšířený program Erasmus tím, že aktualizuje **rámec mobility ve vzdělávání**. Tím se umožní, aby mohlo více účastníků vzdělávání a učitelů překonat překážky a využít možnosti mobility. Revidovaný rámec by řešil trojí výzvu: i) zajištění příležitostí pro mnohem širší škálu účastníků, ii) zelená a digitální mobilita, včetně kombinování on-line a fyzických výměn, iii) podpora vyvážené mobility.
- V zájmu podpory **mnohojazyčnosti** se zúčastněné strany na úrovni států, regionů a jednotlivých škol vyzývají, aby dále prováděly *doporučení Rady z roku 2019 o komplexním přístupu k výuce a studiu jazyků*, a to i v odborném vzdělávání a přípravě. Financováním budoucího programu Erasmus a činnostmi vzájemného učení se Komise zaměří na podporu členských států při propagaci tzv. „škol s povědomím o významu jazyků“, což v konečném důsledku posílí znalost vyučovacího jazyka u žáků z různých prostředí.³³ Program Erasmus má nadále podporovat jazykové kompetence v celoživotním učení tím, že poskytne možnosti mobility ve výuce a učení v zahraničí, ale také podpoří další spolupráci mezi poskytovateli vzdělávání a odborné přípravy na všech úrovních.
- Pro vytvoření odolné společnosti je u příští generace studentů, výzkumných pracovníků a inovátorů klíčová podpora **průřezových dovedností**, jako je kritické myšlení, podnikavost, kreativita a občanská angažovanost.³⁴ Cílem budoucího programu Erasmus je poskytnout účastníkům vzdělávání na všech úrovních širokou škálu příležitostí k rozvoji těchto dovedností, a to zejména tím, že vzdělávacím institucím a institucím odborné přípravy nabídne více možností, aby ve spolupráci s jejich znalostními ekosystémy rozvíjeli mezioborovější přístupy zaměřené na

³³ Jak je popsáno v doporučení Rady ze dne 22. května 2019 o komplexním přístupu k výuce a studiu jazyků. Úř. věst. C 189, 5.6.2019, s. 15.

³⁴ Evropská agenda dovedností předpokládá opatření ke zlepšení validace průřezových dovedností.

účastníky vzdělávání a založené na výzvách. Evropské strukturální a investiční fondy mohou podporovat opatření zaměřená na rozvoj těchto dovedností na regionální a vnitrostátní úrovni.

- Komise propojí zúčastněné strany v oblasti vzdělávání a zástupce členských států, aby stimulovala vzájemné učení a rozvoj **evropské perspektivy ve vzdělávání**. Cílem je rozšířit a posílit **akce programu Jean Monnet** tím, že se přiblíží školám, aby se podpořil evropský způsob života, udržitelnost a hodnoty EU.³⁵
- V zájmu vytvoření demokratického vzdělávacího prostředí bez šikany, nenávistných projevů a dezinformací má Komise v plánu nadále prostřednictvím programu Erasmus podporovat členské státy a zúčastněné strany v provádění *doporučení Rady ze dne 22. května 2018 o podpoře společných hodnot, inkluzivního vzdělávání a evropského rozměru ve výuce*.³⁶

3.2 Zajištění, aby vzdělávání a odborná příprava byly inkluzivnější a více zohledňovaly rovnost žen a mužů

Prostřednictvím specializovaných platforem pro **vzájemné učení a spolupráci** svolá Komise odborníky z členských států a zúčastněné strany, aby podpořila shromažďování údajů rozčleněných podle pohlaví a inovování v zájmu inkluzivního a genderově rovnocenného vzdělávání, které bude odpovídat politickým potřebám členských států. To by mělo pomoci zacílit investice členských států a EU na skupiny a oblasti, které to nejvíce potřebují.

V novém programovém období bude zvláštní pozornost věnována začlenění, rovnosti a rozmanitosti v programech **Erasmus a Evropský sbor solidarity**. Přinese mnohostranný přístup k inkluzivnějšímu programu, mimo jiné zavedením pružnějších a přístupnějších formátů; podpůrná opatření usnadňující přípravu a vedení účastníků; a finanční opatření podporující ty, pro něž by bylo obtížné se programu účastnit.

Kromě toho by k posílení inkluzivního rozměru vzdělávání měly přispět tyto iniciativy:

- Iniciativa „**Cesty ke školnímu úspěchu**“ pomůže všem žákům dosáhnout základní úrovně³⁷ v základních dovednostech. Iniciativa se zaměří zejména na skupiny, u kterých je největší riziko, že budou mít slabé výsledky a ze vzdělávání předčasně odejdou. Na základě doporučení Rady z roku 2011 o politikách snížení míry předčasného ukončování školní docházky bude Komise spolupracovat s členskými státy na vypracování **politických pokynů pro snižování míry špatných výsledků a zvyšování úrovně středoškolského vzdělání**. Bude stavět na čtyřech pilířích: i)

³⁵ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí program „Erasmus“: program Unie pro vzdělávání, odbornou přípravu, mládež a sport a zrušuje nařízení (EU) č. 1288/2013, návrh nařízení Komise, kterým se zavádí program „Erasmus“ – COM(2018) 367 final.

³⁶ Úř. věst. C 195, 7.6.2018, s. 1.

³⁷ Základní úroveň znalostí odkazuje na úroveň 2 v průzkumu PISA prováděném OECD, který definuje znalosti podle šestibodové stupnice. Úroveň 2 ve čtení odpovídá úrovni, na které „čtenáři začínají prokazovat dovednosti, které jim dále umožní efektivně a produktivně působit jako studenti, pracovníci a občané“. Podle PISA jsou žáci se slabými výsledky ti, kteří nedosáhnou úrovně 2, což je minimální úroveň znalostí nezbytná k úspěšnému zapojení se do společnosti. Vztah mezi pojmy základní úroveň znalostí a slabé výsledky formuje cíle EU týkající se slabých výsledků v oblasti základních dovedností a slabých výsledků v oblasti digitálních kompetencí.

monitorování (umožňující sledování a cílená opatření), ii) prevence (zejména u ohrožených skupin), iii) včasný zásah (u žáků, kteří již mají potíže) a iv) kompenzace (pro ty, kteří již měli špatné výsledky a potřebují druhou šanci).³⁸ Komise rovněž zmobilizuje prostředky evropského semestru. Bude poskytovat cílenou politickou podporu členským státům v jejich úsilí o zvýšení úrovně kompetencí, přičemž zvláštní pozornost bude věnována zajištění toho, aby dosahované vzdělání nezáviselo na sociálně-ekonomickém zázemí. Iniciativa přispěje k předcházení nezaměstnanosti mladých lidí a Komise zajistí úzkou koordinaci s opatřeními plánovanými v nedávném návrhu na posílení záruk pro mladé lidi.³⁹

- Komise svolá skupinu odborníků, aby vypracovala návrhy strategií pro vytváření **podpůrných vzdělávacích prostředí pro skupiny, u kterých je riziko slabých výsledků**⁴⁰ a pro podporu dobrých podmínek ve školách. To bude zahrnovat řešení: výzev týkajících se genderu, jako jsou genderové stereotypy ve vzdělávání a pedagogické profesi, jakož i slabé výsledky chlapců, a šikany a sexuálního obtěžování. V této souvislosti by měly být podporovány také ženy a dívky, aby se dokázaly bránit proti násilí na internetu. Pro opatření na vnitrostátní úrovni mohou členské státy využít několika nástrojů financování, Evropského sociálního fondu nebo zdrojů dostupných v rámci facility na podporu oživení a odolnosti.
- Vzhledem k tomu, že účast na předškolním vzdělávání a péči je důležitým faktorem pro pozdější osvojení si základních dovedností, bude Komise podporovat členské státy při provádění evropského rámce kvality pro vysoce kvalitní systémy předškolního vzdělávání a péče.⁴¹ Aby byly děti lépe připraveny na úspěšné zvládnutí vzdělávání v průběhu celého života, Komise v roce 2021 zpřístupní soubor nástrojů pro začlenění do předškolního vzdělávání a péče, vycházející z vyměňování osvědčených postupů a z příspěvků odborníků a zúčastněných stran, a přehled základních kompetencí pracovníků v této oblasti. Komise rovněž pracuje na evropské záruce pro děti.
- V zájmu posílení inkluzivnosti a kvality systémů odborného vzdělávání a přípravy, oznámeném v evropské agendě dovedností, hodlá Komise **financováním z programu Erasmus** podpořit zřízení **50 center excellence odborného vzdělávání**. Centra excellence odborného vzdělávání se stanou referenčními body jak pro počáteční odbornou přípravu mladých lidí, tak pro další zvyšování kvalifikací a rekvalifikaci dospělých.
- Systémy vysokoškolského vzdělávání a odborného vzdělávání a přípravy se musí přizpůsobit, aby posílily svou klíčovou úlohu při podpoře celoživotního učení a oslovení rozmanitější skupiny studentů. To vyžaduje důkladnou změnu přístupu, kultury a struktury. Komise bude spolupracovat s členskými státy na dosažení tohoto cíle a plánuje poskytnout podporu prostřednictvím programu Erasmus a dalších fondů a nástrojů EU. Jak je uvedeno v agendě dovedností, bude Komise také usilovat o rozvoj **evropského přístupu k mikrokreditům**, jehož účelem je rozšíření příležitostí k učení a posílení úlohy institucí vysokoškolského vzdělávání a odborného

³⁸ Doporučení Rady ze dne 28. června 2011 o politikách snížení míry předčasného ukončování školní docházky, Úř. věst. C 191, 1.7.2011, s. 1. .

³⁹ Návrh doporučení Rady o mostu k pracovním místům – posílení záruk pro mladé lidi, COM(2020) 277 final.

⁴⁰ Komise bude dále rozvíjet konkrétní iniciativy pro znevýhodněné skupiny, včetně Romů, migrantů a uprchlíků.

⁴¹ Doporučení Rady ze dne 22. května 2019 o vysoce kvalitních systémech předškolního vzdělávání a péče, Úř. věst. C 189, 5.6.2019, s. 4.

vzdělávání a přípravy v celoživotním učení tím, že budou poskytovat pružnější a modulární možnosti vzdělávání. Ty jsou užitečné nejen pro odborníky, ale mohou také doplňovat vzdělávací programy pro studenty bakalářského, magisterského a doktorského studia. Rostoucí počet dospělých s vysokoškolským vzděláním nebo bez něj se bude muset rekvalifikovat a prohloubit své dovednosti pružnějšími alternativami, než je celé akademické studium, aby se překlenul rozdíl mezi výsledky učení v rámci jejich počáteční formální kvalifikace a nově vznikajícími potřebami v oblasti dovedností na trhu práce. Potřeba pružnějších a inkluzivnějších vzdělávacích drah narůstá, neboť studentská populace je stále rozmanitější a vzdělávací potřeby dynamičtější. I když stále více vysokoškolských institucí, včetně Evropských univerzit, již pracuje na rozvoji těchto mikrokreditů, chybí společná definice a společný přístup k jejich validaci a uznávání. Jak bylo oznámeno v agendě dovedností, má Komise v plánu předložit v této souvislosti v **roce 2021 návrh doporučení Rady**. Účelem doporučení bude, aby evropská opatření podpořila budování důvěry v mikrokredity v celé Evropě s cílem učinit do roku 2025 všechny nezbytné kroky k jejich širšímu využívání, přenositelnosti a uznávání.

- **Neformální učení, včetně dobrovolnictví**, pomáhá získávat životní a profesní dovednosti a kompetence. Tyto dovednosti a kompetence je třeba podporovat, oceňovat a uznávat v plném rozsahu.⁴² Evropský sbor solidarity plně začlenil jejich vzdělávací hodnotu a uznávání do svých cílů a operací. Stále však existují překážky pro přeshraniční dobrovolnickou mobilitu, včetně uznávání výsledků učení zaměstnavateli. Na základě přezkumu stávajícího doporučení Rady z roku 2008 o mobilitě mladých dobrovolníků⁴³ poskytne Komise v roce 2021 aktualizované politické pokyny k řešení právních, finančních a administrativních překážek, které stále brání přeshraniční dobrovolné činnosti a solidaritě mladých lidí. Pomůže dále posílit inkluzivnost, kvalitu a uznávání přeshraničních zkušeností v rámci budoucího programu Evropského sboru solidarity.
- Vlády a zúčastněné strany by měly podporovat **genderovou rovnost** ve všech odvětvích vzdělávání a odborné přípravy, mimo jiné zajištěním přístupu ke kvalitnímu vzdělávání pro chlapce a dívky, ženy a muže v celé jejich různorodosti.
- Vlády a zúčastněné strany by měly podporovat inkluzivní vzdělávání ve všech odvětvích vzdělávání a odborné přípravy v souladu se závazky členských států a EU k provádění Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením.
- Komise hodlá pomoci posílit výzkum, a to i za podpory programu **Horizont Evropa** a prozkoumat úlohu **genderu v politice vzdělávání a odborné přípravy**, jakož i vazby mezi genderem, vzděláváním a sociálním a hospodářským úspěchem.
- Specializované moduly v rámci pedagogických akademií by pomohly nalézt řešení, která by ve školách účinně **podporovala výuku zohledňující gender**.
- **Nová agenda pro transformaci vysokoškolského vzdělávání** podpoří vyvážené zastoupení žen a mužů v akademické dráze a ve výběru studia, jakož i začlenění genderové rovnosti do vzdělávacích programů univerzit. Opatření v rámci nového

⁴² Viz doporučení Rady z roku 2012 o validaci neformálního a informálního učení (2012/C 398/01) a jeho nedávné hodnocení, SWD(2020) 121.

⁴³ Doporučení Rady ze dne 20. listopadu 2008 o mobilitě mladých dobrovolníků v rámci Evropské unie, Úř. věst. C 319, 13.12.2008, s. 8.

programu budou věnovat zvláštní pozornost ženám na pozicích s rozhodovací pravomocí ve vysokoškolských institucích.

- Komise navrhne specializované pracovní činnosti v rámci Evropského prostoru vzdělávání, které umožní vypracovat **politické pokyny týkající se genderové rovnosti ve vzdělávání a odborné přípravě**. Budou zahrnovat pokyny, jak rozvíjet vzdělávací procesy zohledňující rovnost žen a mužů. Práce Komise na údajích, studiích a analýzách, které podporují Evropský prostor vzdělávání, se bude zabývat genderovým rozměrem.

3.3 Podpora ekologické a digitální transformace ve vzdělávání a odborné přípravě a jejich prostřednictvím

Aby bylo možné uskutečnit souběžnou transformaci, Komise doporučuje stanovit prioritní opatření, která lidem pomohou získat znalosti, schopnosti, hodnoty a postoje potřebné k tomu, aby mohli žít v udržitelné společnosti a v hospodářství účinně využívajícím zdroje, rozvíjet je a podporovat. Programy financování podporující ekologickou a digitální transformaci, jako je facilita na podporu oživení a odolnosti a Fond pro spravedlivou transformaci, lze rovněž využít na podporu vzdělávání a odborné přípravy při plnění jejich hlavních cílů; členské státy by měly pečlivě zvážit možnosti a předložit vhodné návrhy. Podobně praktické digitální zkušenosti všech v oblasti vzdělávání a odborné přípravy pomohou k tomu, aby se lidem dařilo v hyperpropojené společnosti a mohli do ní přispívat.

- Komise do konce roku 2020 zahájí **koalici pro vzdělávání v oblasti klimatu** s cílem využívat odborné znalosti, poskytnout zdroje pro vytváření sítí kontaktů a podporovat kreativní přístupy učitelů, žáků a studentů. V součinnosti s evropským klimatickým paktem bude propojením mezi iniciativami přicházejícími zdola a opatřeními na úrovni EU, které podpoří závazky a konkrétní opatření ke změně vzorců chování v oblasti udržitelnosti v celé EU.
- Aby přispěla k začlenění ekologické transformace a udržitelnosti do školního, vysokoškolského vzdělávání a odborné přípravy, navrhne Komise v roce 2021 **doporučení Rady týkající se vzdělávání pro udržitelnost životního prostředí**. To poskytne školám, vysokoškolským institucím a učitelům pokyny, jak spolupracovat a vyměňovat si zkušenosti se vzděláváním v oblasti environmentální udržitelnosti mezi členskými státy. Komise rovněž navrhne **evropský rámec kompetencí**, který pomůže rozvíjet a posuzovat znalosti, dovednosti a postoje v oblasti změny klimatu a udržitelného rozvoje, což by mohlo být spojeno s doporučením Rady.
- Komise bude podporovat **ekologizaci vzdělávací infrastruktury**. Vzdělávací infrastruktura představuje v zemích EU v průměru 8 % výdajů na vzdělávání a odbornou přípravu. Většina školních a mnoho univerzitních budov však nemá vybavení, se kterým by byly připraveny reagovat na poptávku po nových kompetencích a metodách výuky, nebo nesplňuje současné energetické normy; dále je zde značný potenciál pro zlepšení zelených ploch ve školních areálech s cílem podpořit interakci a učení. Komise hodlá spolupracovat s Evropskou investiční bankou, mimo jiné prostřednictvím Programu InvestEU,⁴⁴ s cílem umožnit členským

⁴⁴ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí Program InvestEU, COM/2018/439 final.

státům využívat všech dostupných zdrojů financování rozvoje digitálních i fyzických infrastruktur pro vzdělávání a odbornou přípravu, jakož i budovat kapacity potřebné k jejich využití.

- Cílem iniciativy „**Výzkumní pracovníci ve školách**“ je přinést vědu do škol tím, že mladým výzkumným pracovníkům podporovaným akcemi „Marie Curie-Sklodowska“ umožní spolupracovat s učiteli a žáky na problematice změny klimatu, udržitelného rozvoje, digitalizace, zdraví a dalších otázek, na něž se vztahuje Zelená dohoda pro Evropu.
- Komise nyní navrhuje nový komplexní přístup k digitálnímu učení a vzdělávání na evropské úrovni v rámci nového **akčního plánu digitálního vzdělávání**, aby řešila nedostatky v oblasti digitálních dovedností⁴⁵ v rámci celoživotního učení a posílila digitální kapacitu a odolnost evropských systémů vzdělávání a odborné přípravy. Plán obsahuje ambiciózní opatření zaměřená na dvě strategické priority: podporu rozvoje evropského ekosystému digitálního vzdělávání a posilování digitálních kompetencí a dovedností pro digitální transformaci.⁴⁶
- Připravovaný **program Digitální Evropa** předpokládá financování pokročilých digitálních dovedností v oblastech, jako je umělá inteligence, kybernetická bezpečnost, vysoce výkonná výpočetní technika, s cílem podpořit potřeby členských států, pokud jde o digitální odborníky.
- Ve spolupráci s **Evropským inovačním a technologickým institutem** (EIT) a jeho znalostními a inovačními společenstvími a dalšími částmi programu Horizont Evropa zintenzivní workshopy věnované digitálním a podnikatelským dovednostem (40 000 studentů) a uspořádá programy krátkých stáží pro studentky v digitálních oborech a oborech souvisejících se STEM na úrovni EU v různých odvětvích hospodářství.
- V souladu s návrhy budou **příští programy Erasmus a Evropský sbor solidarity** ekologičtější a digitálnější. Fyzickou mobilitu by mohla doplnit virtuální a kombinovaná mobilita. Ekologická a digitální témata mají být upřednostněna v projektech spolupráce s výhledovým a strategickým charakterem. Programy mají racionalizovat digitální rozměr opatření v oblasti mobility a spolupráce a podporovat způsoby spolupráce a provádění projektů, které jsou šetrné ke klimatu. Další iniciativy, jako jsou pobídky k fyzické mobilitě šetrné z hlediska emisí uhlíku, by tato opatření doplnily.

3.4 Zvyšování způsobilosti a motivace mezi pedagogy

Tvůrci politik a odborníci jednotlivých členských států zdůraznili potenciál spolupráce na úrovni EU, pokud jde o posílení pozice pedagogů. Na tomto základě Komise zahájí řadu iniciativ na lepší podporu rozvoje kompetencí a profesní dráhy učitelů, školitelů a vedoucích

⁴⁵ Digitalizace znamená revoluci pro to, jak žijeme, vyučujeme, učíme se, pracujeme a komunikujeme. V Evropském prostoru vzdělávání musí být vzdělávání a odborná příprava plně digitální, aby bylo možné co nejlépe využít nových technologií a výukových a učebních metod. Evropské vzdělávací systémy budou zároveň hrát klíčovou úlohu při zmírňování rizik a využívání příležitostí, které nabízejí nové technologie a umělá inteligence. V roce 2019 uvedlo 56 % obyvatel EU ve věku 16–74 let, že má alespoň základní digitální dovednosti. Z toho vyplývá, že téměř polovina populace nemá dovednosti potřebné pro většinu současného pracovního uplatnění.

⁴⁶ Jedním z příkladů je podpora, kterou učitelům, žákům a rodičům poskytuje evropská síť [center pro bezpečnější internet](https://center.pro.bezpečnější.internet) v členských státech financovaná z prostředků EU a portál EU betterinternetforkids.eu se vzdělávacími zdroji na ochranu a posílení postavení nezletilých na internetu.

pracovníků ve školním vzdělávání a na podporu přitažlivosti práce ve vzdělávání. Tyto iniciativy pomohou zlepšit možnosti profesního rozvoje a uznávání individuálního rozvoje kompetencí dosaženého v různých kontextech. Budou podporovat diverzifikaci kariérních příležitostí pro učitele, školitele a vedoucí pracovníky škol a budou přínosem pro osobní, školní a systémový rozvoj. Kromě toholepší kvalitu a zvýší počet mobilit ve vzdělávání učitelů a začlení mobilitu jako nedílnou součást jejich počátečního a průběžného vzdělávání. Tyto iniciativy navíc podpoří spolupráci mezi učiteli, poskytovateli vzdělávání učitelů a vzděláváním učitelů založeným na výzkumu. Je také důležité, že tyto iniciativy podpoří schopnost učitelů sdílet své vlastní zkušenosti, oslovit společnost a zajistit svým názorům větší viditelnost. Při sledování těchto cílů:

- Komise plánuje zahájit v rámci nového programu Erasmus v roce 2021 akci **pedagogické akademie Erasmus** s cílem vytvořit síť vzdělávacích institucí pro učitele a sdružení učitelů. Časem budou tyto pedagogické akademie vytvářet komunity z praxe, zejména pokud jde o počáteční vzdělávání učitelů a průběžný profesní rozvoj, které budou formovat vnitrostátní a evropské politiky vzdělávání učitelů a podporovat inovace v praxi učitelů. Tyto síť poskytnou učitelům a studentům příležitosti k učení v pedagogických záležitostech společného zájmu. Specializované moduly se budou zabývat otázkami, jako je navázání dialogu se společností, vzdělávání pro udržitelný rozvoj nebo výuka ve vícejazyčných třídách. Pedagogické akademie Erasmus budou využívat strukturálních partnerství a společných programů mezi institucemi a dalšími poskytovateli vzdělávání učitelů a sdruženími, přičemž pravidelnou součástí bude přeshraniční odborná příprava a učení. Do roku 2025 by mělo být v rámci programu vytvořeno 25 pedagogických akademií Erasmus.
- Komise vypracuje **evropské pokyny pro rozvoj vnitrostátních rámců profesní dráhy v období 2021–2022**, čímž podpoří kariérní postup odborníků na oblast školního vzdělávání. To bude probíhat prostřednictvím vzájemného učení mezi zeměmi, které přizpůsobují a provádějí koncepci soudržného rámce pro školní vzdělávání.⁴⁷
- V rámci své práce na budoucím rámci mobility a v součinnosti s pedagogickými akademii Erasmus bude Komise spolupracovat s členskými státy a zúčastněnými stranami na **politickém rámci pro zvýšení počtu a kvality mobilit ve vzdělávání učitelů** v Evropě na základě jejich skutečných potřeb v oblasti mobility.
- Do roku 2021 Komise zřídí **evropskou cenu za inovativní výuku**, jejímž cílem bude ocenit práci učitelů (a jejich škol), kteří k tomuto povolání přispívají mimořádným způsobem. Tato iniciativa bude vycházet z osvědčených postupů takových ocenění, jako je evropská jazyková cena Label, cena Jana Amose Komenského a národní a evropské ceny eTwinning.

3.5 Posílení evropských vysokoškolských institucí

⁴⁷ Vypracováno v rámci ET2020 – „A framework for teacher and school leader careers“ of European Commission (2020) Supporting teacher and school leader careers: a policy guide („Rámec pro profesní dráhu učitelů a vedoucích pracovníků škol“ Evropské komise, Podpora kariéry učitelů a vedoucích pracovníků škol: strategické pokyny), 2020. K dispozici na stránce <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/6e4c89eb-7a0b-11ea-b75f-01aa75ed71a1/language-en>

Vysokoškolské instituce v Evropě jsou ústředním prvkem Evropského prostoru vzdělávání i Evropského výzkumného prostoru a mají obzvláště dobré předpoklady k jejich vzájemnému propojení. V zájmu zajištění plné součinnosti mezi nimi je Komise odhodlána podporovat členské státy a instituce vysokoškolského vzdělávání při **vytváření politického rámce, který umožní hladkou a ambiciózní nadnárodní spolupráci mezi vysokoškolskými institucemi** v Evropě. Bude vycházet ze zkušeností aliancí Evropských univerzit vybraných v rámci programu Erasmus+ a podporovaných rovněž programem Horizont 2020.

Cílem je poskytnout pobídky více než 5 000 vysokoškolským institucím v celé Evropě, aby se přizpůsobily podmínkám po pandemii COVID-19 a připravily budoucí generace pro společné vytváření znalostí napříč hranicemi, obory a kulturami v zájmu odolné, inkluzivní a udržitelné společnosti. Komise bude spolupracovat s odvětvím vysokoškolského vzdělávání a členskými státy na vytváření pobídek pro urychlenou otevřenou a inkluzivní transformaci vysokoškolských institucí v Evropě.

Tato transformace se zaměří na **propojení** mezi vysokoškolskými institucemi, ale také s okolními ekosystémy a společností, aby byly pokryty všechny čtyři úkoly univerzit: vzdělávání a výzkum, které přináší inovace a službu společnosti. Klíčovým cílem bude rovněž **inkluze**, která má zajistit přístupné vysokoškolské instituce, otevřené různým studentům a výzkumným pracovníkům, a nabídnout více možností celoživotního učení. Za třetí, transformace se zaměří na **digitální a ekologickou připravenost a odolnost** s cílem podpořit univerzity v jejich úsilí o vybudování, utužení a posílení digitálních a zelených kapacit a digitálních nástrojů. V souladu s akčním plánem digitálního vzdělávání tyto činnosti posílí digitální dovednosti a kompetence studentů, zaměstnanců a výzkumných pracovníků. Protože vysokoškolské vzdělávání je klíčem k dosažení Zelené dohody pro Evropu a cílů udržitelného rozvoje, transformace podpoří integraci a začleňování vzdělávání a odborné přípravy pro udržitelný rozvoj do všech oborů a na všech úrovních prostřednictvím meziooborového přístupu založeného na výzvách, jehož klíčovou složkou budou **inovace**. Kromě inovací spojených s výzkumem je stejně důležité zajistit inovace v učení a výuce zaměřené na studenty a pružnější a modulárnější učení a profesní dráhy. Činnosti v rámci programu Digitální Evropa podpoří spolupráci mezi akademickou obcí, výzkumem a podnikatelskou sférou v konkrétních digitálních oblastech s cílem posílit tyto ekosystémy a přilákat, vyškolit a rekvalifikovat talentované osoby.

Za tímto účelem Komise letos zahájí veřejnou internetovou konzultaci doplněnou o cílené konzultační akce. Tím bude zahájeno společné vytváření **transformační agendy pro vysokoškolské vzdělávání** do konce roku 2021.

Tato transformační agenda podpoří tyto konkrétní iniciativy:

- Cílem Komise je zapojit se do **plného zavádění iniciativy Evropské univerzity** v rámci programu Erasmus v součinnosti s programem Horizont Evropa, programem Digitální Evropa a dalšími nástroji EU. Na základě výsledků zkušeností aliancí Evropských univerzit, které zahájily svou činnost v letech 2019 a 2020, bude Komise spolupracovat s členskými státy a odvětvím vysokoškolského vzdělávání s cílem

optimalizovat vizi Evropských univerzit a řešit **konkrétní překážky**, které se vyskytly, aby odvětví vysokoškolského vzdělávání dosáhlo svých vysokých ambicí.

- S podporou koalice EU STEM⁴⁸ bude Komise napomáhat rozvoji nových vysokoškolských vzdělávacích programů pro strojírenství a IKT založených na přístupu STEAM.⁴⁹ V souladu s opatřeními oznámenými v evropské agendě dovedností prozkoumá způsoby a prostředky, jak učinit obory STEM atraktivnější pro ženy. Pomůže to zvýšit jak vyvážené zastoupení žen a mužů mezi studenty a akademickými pracovníky, tak sdílení dovedností a kompetencí v této velmi potřebné oblasti.
- V této souvislosti Komise společně s členskými státy a zúčastněnými stranami rovněž prozkoumá možnosti vytvoření **evropského diplomu**, který by mohl poskytnout rámec pro snadnější udělování společných diplomů aliancí univerzit, jako jsou Evropské univerzity. Tento evropský diplom je základním prvkem, který studentům na všech úrovních a ve všech oborech umožňuje zvolit si co, kde a kdy studovat v rámci jednotlivých členů nadnárodní aliance univerzit, a to na základě řádného pedagogického vedení.
- Vysokoškolské instituce by měly usnadnit účinnější uskutečňování modulárních společných programů. Kromě formálních požadavků na udělené diplomy se to týká také akreditací a zajišťování kvality. Komise posílí provádění nezbytných nástrojů transparentnosti společně se sítí národních informačních středisek pro akademické uznávání, vysokoškolskými institucemi, agenturami zajišťujícími kvalitu a dalšími klíčovými zúčastněnými stranami. Tato práce bude vycházet z úspěšných projektů Erasmus+, jako je databáze externích zpráv o zajištění kvality, používání a propagace dodatku k digitálnímu diplomu, vytvoření on-line katalogů kurzů a databází studijních programů a vývoj nových technologií, jako je blockchain, s cílem napomoci zavedení automatického uznávání pro další vzdělávání. Skutečný evropský systém uznávání a zajišťování kvality umožní, aby vnější zajišťování kvality zabezpečovalo autonomii vysokoškolských institucí a zároveň zachovalo důvěru veřejnosti v automatické uznávání dalšího vzdělávání v rámci členských států i mezi nimi. Za tímto účelem Komise ve spolupráci s členskými státy a odvětvím vysokoškolského vzdělávání⁵⁰ **přezkoumá doporučení Rady a Parlamentu k zajišťování kvality**⁵¹.
- V úzké spolupráci s členskými státy a odvětvím vysokoškolského vzdělávání prozkoumá Komise nezbytnost a proveditelnost **právního statutu pro aliance univerzit**, jako jsou Evropské univerzity. V odůvodněných případech mohou od roku 2023 následovat opatření k usnadnění této hlubší a udržitelné spolupráce mezi vzdělávacími institucemi z různých členských států. Možná opatření mohou zahrnovat řešení přeshraniční spolupráce související s financováním, akreditací, zajišťováním kvality, studentskými a zaměstnaneckými vztahy a řízením infrastruktury. Bude přezkoumáno možné využití stávajících vnitrostátních a evropských stanov, jako jsou

⁴⁸ Koalice EU STEM je celounijní síť podporovaná programem Erasmus, která pracuje na vybudování lepšího evropského vzdělávání v oborech STEM (přírodních vědách, technologiích, inženýrství a matematice).

⁴⁹ Viz pracovní dokument útvarů Komise.

⁵⁰ Rámce kvalifikací, systémy kreditů, nástroje pro zajišťování kvality, díky nimž jsou dovednosti, kompetence a kvalifikace účastníků vzdělávání srozumitelné a srovnatelné.

⁵¹ Doporučení Evropského parlamentu a Rady ze dne 15. února 2006 o další evropské spolupráci při zabezpečování kvality v oblasti vysokoškolského vzdělávání, Úř. věst. L 64, 4.3.2006, s. 60.

evropská seskupení pro územní spolupráci, s cílem zjistit, zda by mohly být s úpravami vhodné pro daný účel, nebo zda by byla zapotřebí jiná řešení.

- Iniciativa týkající se **evropské studentské karty**, která byla v závěrech Evropské rady ze dne 14. prosince 2017 označena za jedno z klíčových opatření k dalšímu „podporování mobility studentů a jejich účasti na vzdělávacích a kulturních aktivitách“, je důležitým krokem k dosažení cílů Evropského prostoru vzdělávání a k co nejjednodušší mobilitě studentů v celé Evropě. Díky svým dvěma klíčovým prvkům, mobilní aplikaci Erasmus+ a digitalizaci řízení mobility studentů, představuje tato iniciativa skutečnou revoluci pro zjednodušení způsobu, jakým univerzity řídí mobilitu studentů. Vytvořením jednotného digitálního kontaktního místa **mobilní aplikací Erasmus+** budou mít studenti snadný a bezpečný přístup ke všem informacím a službám, které potřebují před obdobím mobility v zahraničí, během něho a po něm.⁵² Budou moci podat žádost o mobilitu, zvolit si kurzy, kterých se budou účastnit, získat automatické uznávání kreditů ze zahraničí, rychleji získat přístup ke službám, jako je knihovna, doprava, ubytování, a budou mít snadný přístup k informacím o akcích a činnostech organizovaných místním sdružením studentů nebo místními pobočkami celoevropských studentských organizací. Platforma **EU Student eCard** umožní přispět k cílům iniciativy evropská studentská karta⁵³, která je rámcem pro důvěryhodnou přeshraniční výměnu identifikačních údajů v souladu s nařízením eIDAS o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru.

—

Cílem této iniciativy je přinést vysokoškolským institucím snadnější, efektivnější a ekologičtější řízení mobility. Bude digitalizovat všechny administrativní kroky a propojí různé interoperabilní informační systémy univerzit v programových zemích Erasmus+ a nakonec dosáhne bezpapírové mobility v rámci programu Erasmus+, a to při plném dodržování obecného nařízení o ochraně údajů. Tato iniciativa rovněž podporuje silnou evropskou studentskou identitu tím, že umožňuje univerzitám doplnit do svých stávajících studentských průkazů „evropský studentský“ hologram a jedinečné číslo průkazu, aby jejich mobilní studenti měli během pobytu v zahraničí přístup ke studentským službám a slevám. S podporou programu Erasmus, programů Digitální Evropa a Nástroje pro propojení Evropy zahájí Komise postupné zavádění těchto služeb počínaje studenty programu Erasmus v roce 2021, aby jich mohli využít do roku 2025 všichni mobilní studenti v Evropě.

- V souladu s doporučením Rady o podpoře **automatického vzájemného uznávání** kvalifikací získaných v rámci vysokoškolského vzdělání a vyššího sekundárního vzdělání a odborné přípravy a výsledků z období studia v zahraničí⁵⁴ by kvalifikace udělená v jednom členském státě měla být pro účely přístupu k dalšímu vzdělávání platná v kterémkoli jiném členském státě. Komise proto bude i nadále poskytovat

⁵² V návaznosti na úspěšnou pilotní fázi, která byla zahájena v roce 2018, je nyní více než 2000 vysokoškolských institucí zapojeno do testování řízení digitální mobility; mobilní aplikace Erasmus+ byla stažena a nainstalována více než 85 000 krát; a bylo vyrobeno přibližně 2,3 milionu evropských studentských karet s evropským studentským hologramem.

⁵³ Sdělení Komise – Posilování evropské identity prostřednictvím vzdělávání a kultury – Příspěvek Komise k setkání vrcholných představitelů v Göteborgu, COM(2017) 673 final.

⁵⁴ Doporučení Rady ze dne 26. listopadu 2018 o podpoře automatického vzájemného uznávání kvalifikací získaných v rámci vysokoškolského vzdělání a vyššího sekundárního vzdělání a odborné přípravy a výsledků z období studia v zahraničí, Úř. věst. C 444, 10.12.2018, s. 1.

členským státům podporu při zavádění podmínek, které umožní **automatické vzájemné uznávání do roku 2025**. Zahrnuje to rovněž úzkou spolupráci se sítí národních informačních středisek pro akademické uznávání (NARIC), podporovanou programem Erasmus+. Program Erasmus+ financoval vytvoření týmu technické podpory pro síť NARIC, který bude podporovat zavádění automatického uznávání. Bude poskytovat pomoc síti pro uznávání kvalifikací při budování kapacit, odborné přípravě a sdílení osvědčených postupů v oblasti automatického uznávání. V roce 2022 podá Komise zprávu o pokroku při provádění doporučení Rady založenou na podnětech členských států.

- V rámci agendy dovedností bude Komise podporovat členské státy a instituce vysokoškolského vzdělávání pomocí standardních evropských nástrojů, které jsou k dispozici v **Europassu**, ve vydávání autentických digitálních certifikátů, včetně digitálního diplomu a mikrokreditů. Digitální certifikáty vydané prostřednictvím společných evropských nástrojů mohou usnadnit uznávání, zefektivnit přijímací a náborové postupy a omezit podvody.
- Zpětná vazba od absolventů po ukončení studia je zásadní pro zajištění vysoké kvality znalostí, dovedností a kompetencí, které studenti získali, a jejich relevantnosti pro dnešní i budoucí svět práce. Zpětná vazba z průzkumů je užitečná nejen pro univerzity, které mohou přizpůsobit své vzdělávací programy a výuku, ale také pro tvůrce politik, jejichž cílem je zlepšit zaměstnatelnost absolventů, odstranit nedostatky v dovednostech a nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi a podpořit sociální začlenění, dostupnost a mobilitu a podpořit vysokoškolské instituce při vytváření jejich vzdělávacích programů. To je podstatou **evropské iniciativy pro sledování uplatnění absolventů**, která byla stanovena v doporučení *Rady z roku 2017 o sledování uplatnění absolventů*.⁵⁵ V rámci této iniciativy byly v mnoha zemích vytvořeny nebo posíleny mechanismy pro sledování studijních výsledků a zaměstnanosti absolventů. V roce 2022 Komise zhodnotí pokrok dosažený při provádění doporučení, přičemž očekává, že do konce roku 2024 budou opatření z 80 % zavedena. V zájmu posílení evropského rozměru členské státy spolupracují na zajištění srovnatelnosti údajů a mnohé z nich budou absolventům dávat dotazníky se společně dohodnutým souborem otázek, aby bylo možné výsledky porovnat. Komise očekává, že do roku 2025 bude sledování uplatnění absolventů zavedeno v celé Evropě. Tato iniciativa by mohla nejen pomoci univerzitám, ale také poskytnout informace pro koncipování politik EU na podporu vysokoškolských institucí při rozvoji dovedností vhodných pro ekologickou transformaci.
- Program Horizont Evropa a Evropský inovační a technologický institut budou hrát klíčovou úlohu při podpoře výzkumného a inovačního rozměru aliancí evropských univerzit a budování znalostních ekosystémů. Kromě toho by měly být datově náročné analýzy a strojové učení zapojeny do podpory rozhodování a učení v Evropském prostoru vzdělávání při souběžném dodržování norem ochrany údajů a soukromí. V součinnosti s Evropským výzkumným prostorem a s podporou Evropského inovačního a technologického institutu zahájí Komise iniciativy pro větší přispění vzdělávání a odborné přípravy k inovační kapacitě Evropy.

⁵⁵ Doporučení Rady ze dne 20. listopadu 2017 o sledování uplatnění absolventů, Úř. věst. C 423, 9.12.2017, s. 1.

3.6 *Vzdělávání jako součást silnější Evropy ve světě*

Evropský prostor vzdělávání může přispět ke geopolitickým cílům Evropské unie tím, že posílí její vazby se zbytkem světa. Mezinárodní spolupráce by měla hrát významnější úlohu při podpoře vzdělávacích systémů v partnerských zemích.

V zájmu posílení úlohy vzdělávání ve vnějších politikách EU, a to i s ohledem na pandemii COVID-19, je možné zvážit tato opatření:

- Opatření na úrovni EU by se měla zaměřit na vytvoření **přístupu tým Evropa**, který podpoří větší spolupráci s členskými státy EU na vnějších činnostech institucí vzdělávání a odborné přípravy v různých částech světa, což **celosvětově posílí postavení EU jako partnera v oblasti vzdělávání**.⁵⁶ Realizovala by se s ohledem na pravomoci EU a rozhodovací postupy, včetně pravidel hlasování, stanovených Smlouvami EU. EU sama o sobě je relativně malým hráčem, avšak EU a její členské státy se podílejí na více než polovině veškeré mezinárodní spolupráce v oblasti vzdělávání, včetně základního, sekundárního a vysokoškolského vzdělávání a odborného vzdělávání a přípravy. Vzdělávání a odborná příprava jsou proto nedílnou součástí organizování týmu Evropa. Zahrnuje to užší sladění akcí evropské mezinárodní spolupráce v oblasti vzdělávání, včetně programu Erasmus+ a přispívání EU ke globálním iniciativám v oblasti vzdělávání, s prioritami EU na dvoustranné, regionální a celosvětové úrovni. EU bude rovněž nadále pomáhat dětem postiženým humanitárními krizemi, aby měly přístup k bezpečnému, kvalitnímu a akreditovanému základnímu a střednímu vzdělávání v rámci mimořádných projektů. EU bude podporovat rovnost v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání na všech úrovních tím, že bude udržovat financování vzdělávání v mimořádných situacích na 10 % rozpočtu na humanitární pomoc. Takový přístup může vytvořit silnější součinnost mezi vzděláváním a dalšími částmi programu partnerství EU.
- Kromě fyzické mobility by EU měla podporovat digitální cestu internacionalizace poskytovatelů vzdělávání, zejména institucí vysokoškolského vzdělávání a odborné přípravy, a to rozšířením digitálních příležitostí pro zaměstnance, učitele a studenty, a to i prostřednictvím on-line kurzů a kombinovaných studijních modelů.
- EU by rovněž měla posílit spolupráci se **strategickými globálními partnery** (např. Čínou, Japonskem, USA) a zároveň lépe chránit zájmy, know-how a hodnoty Unie a podporovat reciprocitu a rovné podmínky.
- **Rozšířený mezinárodní rozměr programu Erasmus** by mohl být významným nástrojem podpory globálního rozměru Evropského prostoru vzdělávání. Program Erasmus by měl být stále více cíleně využíván k přilákání talentů do vysokoškolských institucí EU a k využívání sítí absolventů ke strategické spolupráci s mladými a budoucími vedoucími představiteli v partnerských zemích. Silný důraz by měl být kladen na spolupráci se sousedními regiony, zejména s Afrikou, a podporu provádění komplexní strategie EU pro Afriku přispívající k hospodářskému oživení regionu

⁵⁶ Společné sdělení Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Sdělení o globální reakci EU na COVID-19, JOIN(2020) 11 final

podpořením probíhajícího procesu reformy systémů vzdělávání, odborné přípravy a výzkumu.

- Komise se dále otevře světovým akcím, jako je společné **magisterské studium Erasmus Mundus**, s cílem posílit mezinárodní partnerství a zajistit, aby evropské vysokoškolské vzdělávání bylo stále atraktivnější. Mělo by to přispět k další podpoře internacionalizace, přitažlivosti a globální konkurenceschopnosti evropských univerzit.

Mezinárodní milníky budou zahrnovat **zvýšení účasti na ujednáních o vzájemném učení a spolupráci**. Kromě pokračující účasti zemí Evropského sdružení volného obchodu, které jsou členy Evropského hospodářského prostoru⁵⁷, by do Evropského prostoru vzdělávání a programu Erasmus⁵⁸ měly být plně zapojeny i země západního Balkánu, a to v souladu s platnými podmínkami a postupy.

4 PODPŮRNÝ RÁMEC PRO VYTVOŘENÍ EVROPSKÉHO PROSTORU VZDĚLÁVÁNÍ DO ROKU 2025

Aby se Evropský prostor vzdělávání stal do roku 2025 skutečností, bude zaveden **podpůrný rámec**.

4.1 Úkoly podpůrného rámce Evropského prostoru vzdělávání

Podpůrný rámec přispěje k vytvoření Evropského prostoru vzdělávání těmito způsoby:

- Za prvé, umožní členským státům, EU a širší pedagogické obci realizovat iniciativy předložené v tomto sdělení, aby byl vytvořen Evropský prostor vzdělávání. Na základě posílených pokynů Rady podpoří flexibilní metody spolupráce a součinnost s dalšími iniciativami v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, včetně Evropského výzkumného prostoru a kodaňského a boloňského procesu. Kromě evropských summitů o vzdělávání a akcí zaměřených na zapojení v rámci Evropského prostoru vzdělávání a akčního plánu digitálního vzdělávání, jako je Koalice pro vzdělávání v oblasti klimatu nebo hackathon digitálního vzdělávání, bude Komise podporovat pravidelné informační činnosti a kampaně na podporu zapojení zúčastněných stran na místní a regionální úrovni.
- Za druhé, podpůrný rámec **určí cíle a ukazatele, jimiž se bude řídit a sledovat pokrok při vytváření Evropského prostoru vzdělávání**. Kromě sledování pokroku při plnění stávajících cílů je nezbytné spolu se všemi zúčastněnými stranami vypracovat nový přístup k ukazatelům a cílům šesti rozměrů Evropského prostoru vzdělávání. Komise bude i nadále spolupracovat s členskými státy a širší pedagogickou obcí s cílem shromáždit porovnatelné podklady a vypracovat ukazatele s cílem podpořit tvorbu politik založených na důkazech a údajích při vytváření Evropského prostoru vzdělávání.

⁵⁷ Island, Lichtenštejnsko a Norsko jsou do programu Erasmus+ (2014–2020) plně zapojeny (status programových zemí).

⁵⁸ Severní Makedonie a Srbsko jsou do programu Erasmus+ (2014–2020) již plně zapojeny (status programových zemí).

- Za třetí, podpůrný rámec podpoří začlenění vzdělávání a odborné přípravy do **evropského semestru**, aby byly posíleny možnosti členských států zotavit se z krize způsobené krizí COVID-19. Evropský semestr stanoví širší kontext, v němž bude spolu s dalšími sociálními a hospodářskými politikami přezkoumán pokrok ve vytváření Evropského prostoru vzdělávání. Bude rovněž obsahovat důkazy a analýzy týkající se vzájemného působení vzdělávání a odborné přípravy a ostatních politik s cílem přispět k doporučením pro jednotlivé země. Komise ve spolupráci s Radou prozkoumá nové možnosti dobrovolných podnětů členských států k semestru, například dobrovolným vzájemným hodnocením. Podpůrný rámec bude klíčový pro řízení finanční podpory prostřednictvím evropských strukturálních a investičních fondů a nástroje Komise pro technickou podporu (bývalé programy na podporu strukturálních reforem). Značné finanční prostředky dostupné prostřednictvím facility na podporu oživení a odolnosti navíc poskytnou významnou podporu pro reformy vzdělávání a investice do něj, od infrastruktury a stavebnictví až po odbornou přípravu, digitální přístroje nebo financování otevřených vzdělávacích zdrojů. Roční strategie pro udržitelný růst pro rok 2021 zdůraznila potřebu nebývalých investic do prohlubování dovedností a rekvalifikací a učinila z nich jednu ze sedmi stěžejních investic.
- Za čtvrté, podpůrný rámec **položí základy pro vytvoření plnohodnotného správního rámce Evropského prostoru vzdělávání do roku 2025**, přičemž bude plně respektována odpovědnost členských států za obsah výuky a za organizaci jejich vzdělávacích systémů. Tento nový správní rámec bude vyžadovat politické vedení na vysoké úrovni pro přijímání rozhodnutí ve složitém ekosystému. Nový správní rámec by proto měl posílit strategické cíle EU a napomoci propojení s globálními iniciativami, včetně iniciativ v rámci OSN nebo OECD. Měl by ministerstvům a odborníkům přinést větší efektivitu a účelnost při jejich zapojení na úrovni EU. V neposlední řadě by měl přispět k podpoře účinných řešení a politických reforem v praxi. V souvislosti s tím Komise pomůže zintenzivnit práci na investicích jako součásti Evropského prostoru vzdělávání. Bude to zahrnovat podporu diskuse na politických fórech na vysoké úrovni, jako jsou společné výměny mezi ministry financí EU a ministry školství EU, jakož i s dalšími institucemi, jako je Evropská investiční banka a Evropský parlament. Na technické úrovni bude tento proces podporovat skupina odborníků na kvalitní investice do vzdělávání a odborné přípravy, která pomůže zachovat zaměření na vnitrostátní a regionální investice. Komise rovněž poskytne zvláštní podporu místním, regionálním a vnitrostátním orgánům, aby usnadnila vzájemné učení, analýzu a sdílení osvědčených postupů v oblasti investic do vzdělávací infrastruktury.

4.2 Popis podpůrného rámce

Komise navrhuje, aby v období do roku 2025 **rámec Evropského prostoru vzdělávání zachoval všechna opatření vyzkoušená a otestovaná v rámci ET 2020**, jako jsou pracovní skupiny, formace generálních ředitelů, nástroje vzájemného učení, a to s finanční podporou zejména z programu Erasmus. Zapojeny by měly být i další příslušné správní orgány, jako je Poradní výbor pro odborné vzdělávání.

V zájmu plnění stále složitějších a rychle se vyvíjejících požadavků digitální společnosti a ekonomiky usnadní podpůrný rámec Evropského prostoru vzdělávání zapojení a interakci

v rámci širšího vzdělávacího ekosystému, přičemž podpoří správnou rovnováhu mezi on-line a osobními setkáními.

Hlavní rysy tohoto podpůrného rámce budou:

- Rada se vyzývá, aby pořádala pravidelná společná jednání mezi Radou pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport a Radou v dalších složeních s cílem přispět k mezirezortní spolupráci na vzdělávání a odborné přípravě a posílit příspěvek vzdělávání a odborné přípravy k politickým prioritám EU⁵⁹ a zároveň podpořit práci na vzdělávání v rámci evropského semestru.
- Řídící výbor pro Evropský prostor vzdělávání, který zhodnotí a zajistí dynamiku všech těchto iniciativ vedoucích k vytvoření tohoto prostoru. Jeho složení a pracovní metody by měly být stanoveny ve spolupráci s členskými státy do konce června 2021.
- Posílená strukturovaná spolupráce mezi Komisí, členskými státy a zúčastněnými stranami za účelem společného vytváření politik a financování opatření, mimo jiné iniciativami přicházejícími zdola a důslednějším využíváním finančních prostředků EU.
- Stálá platforma Evropského prostoru vzdělávání jako veřejný portál pro přístup k jejím činnostem a službám. Platforma zajistí transparentnost a přístup k informacím a poskytne snadno přístupný prostor s informacemi o podpůrných rámcových činnostech a výstupech. Platforma bude rovněž zahrnovat interaktivní platformu na podporu spolupráce a výměn členských států a zúčastněných stran.

4.3 Sledování pokroku

Z údajů vyplývá, že cíle EU zvyšují význam problematiky vzdělávání ve vnitrostátní agendě a podporují sledování pokroku. Jsou klíčovými referenčními body pro evropský semestr a řízení financování EU. Jako prostředek k dalšímu sledování pokroku v oblasti vzdělávání a odborné přípravy navrhuje Komise soubor **cílů, jichž má být dosaženo do roku 2030, který se shoduje s časovým harmonogramem cílů udržitelného rozvoje**. Časový harmonogram poskytuje členským státům čas potřebný k zavedení a provedení nezbytných politických reforem a investic a k tomu, aby se jejich dopad projevil.

Tyto cíle by měly vycházet z mezinárodně srovnatelných údajů na základě souhrnných ukazatelů jednotlivých zemí a váženého průměru EU. Budou monitorovány v rozčlenění podle pohlaví. Komise vyzývá Radu, aby stanovila závazek EU jako celku dosáhnout těchto cílů do roku 2030.⁶⁰

- Podíl 15letých žáků, kteří mají problémy se čtením, matematikou a přírodními vědami, by měl být nižší než 15 %.
- Podíl žáků osmé třídy, kteří mají problémy s počítačovou a informační gramotností, by měl být nižší než 15 %.

⁵⁹ Včetně konference o budoucnosti Evropy, Zelené dohody pro Evropu, evropského pilíře sociálních práv a cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje.

⁶⁰ Pracovní dokument útvarů Komise stanoví pro tyto cíle zdroje údajů.

- Předškolního vzdělávání by se mělo účastnit alespoň 98 % dětí ve věku od 3 let do věku zahájení povinné školní docházky.
- Podíl osob ve věku 20–24 let s alespoň vyšším sekundárním vzděláním by měl činit 90 %.
- Podíl osob ve věku 30–34 let s dokončeným terciárním vzděláním by měl činit alespoň 50 %.

Jak je uvedeno v agendě dovedností, do roku 2025 by se vzdělávání mělo každoročně účastnit 50 % dospělé populace EU.

Navrhované cíle Evropského prostoru vzdělávání a cíle týkající se vzdělávání dospělých, odborného vzdělávání a přípravy a zaměstnatelnosti uvedené v agendě dovedností a v návrhu doporučení Rady o odborném vzdělávání a přípravě se vzájemně doplňují a posilují a současně pokrývají celé spektrum vzdělávání a odborné přípravy. Komise bude pravidelně přezkoumávat pokrok při plnění těchto souborů cílů a v případě potřeby navrhne jejich prodloužení a revizi pro rok 2030.

Komise každoročně zveřejní Evropský monitor vzdělávání a odborné přípravy s cílem přezkoumat vytváření Evropského prostoru vzdělávání ve všech odvětvích vzdělávání a odborné přípravy. Monitor bude zahrnovat profily jednotlivých zemí a pokrok v plnění cílů EU, zohlední přitom cíle EU a jednotlivých zemí a poskytne vodítko pro politické reformy. Bude důsledně analyzovat údaje podle pohlaví, sociálně-ekonomického postavení, zvláštních vzdělávacích potřeb a příslušnosti k menšinovému nebo přistěhovaleckému prostředí.

Cíle Evropského prostoru vzdělávání by měly být doplněny řadou analytických nástrojů a nástrojů vzájemného učení, které budou pokrok měřit prostřednictvím mezinárodně srovnatelných a pravidelně shromažďovaných údajů. Monitorování vzdělávání a odborné přípravy v EU bude rovněž založeno na dalších kvantitativních a kvalitativních ukazatelích, jakož i na studiích a výsledcích výzkumů. Komise bude spolupracovat s členskými státy, odborníky, zúčastněnými stranami a mezinárodními partnery na vypracování ukazatelů v oblastech, které nejsou pokryty stávajícími mezinárodními sběry údajů, ale které se staly prioritními cíli Evropského prostoru vzdělávání.

Ke zhodnocení pokroku ve vytváření Evropského prostoru vzdělávání do roku 2025, projednání následujících kroků a poskytnutí nového impulsu zveřejní Komise **v roce 2022 zprávu o pokroku v Evropském prostoru vzdělávání a v roce 2023 provede spolu s Evropským parlamentem přezkum v polovině období**. Kompletní zpráva Komise o Evropském prostoru vzdělávání bude následovat v roce 2025.

5 ZÁVĚR

Jak je uvedeno v tomto sdělení, pro úspěch Evropského prostoru vzdělávání bude stěžejní odkaz předcházející spolupráce, obnovený závazek plnit společné cíle a pevný rámec, aby se tento prostor stal do roku 2025 skutečností. Komise vyzývá Radu, aby podpořila šest rozměrů, o něž se Evropský prostor vzdělávání opírá, jeho prostředky a milníky a navrhovaný podpůrný rámec do roku 2025. Evropský prostor vzdělávání poskytuje perspektivu pro budoucnost vzdělávání a odborné přípravy v Evropské unii. Určuje klíčovou problematiku a stanoví další postup v souladu se zásadou subsidiarity a při plném respektování pravomocí

členských států v oblasti vzdělávání a odborné přípravy na vnitrostátní, regionální a místní úrovni. Vzdělávání a odborná příprava budou klíčovou hybnou silou pro dosažení oživení orientovaného na ekologickou a digitální transformaci. Kromě toho práce na Evropském prostoru vzdělávání podpoří geopolitické postavení EU a jejích členských států.

Komise je plně odhodlána vytvořit do roku 2025 Evropský prostor vzdělávání a vyzývá ostatní evropské instituce, členské státy, pedagogickou obec a všechny, pro něž je vzdělávání důležité, aby spojili své síly a společně oživili schopnost vzdělávání utvářet udržitelný a velkorysý svět.